



დებლიე წყობა. მივლ დღეს და შუა ღამისა-კი წიხი თოვლად იქცა, ასე რომ წინა დღით სისამოვნო მშვენიერ დაფენილი დღეა მიწა და სხვა-და-სხვა ფერით გამოვლილი ხეხულები მეორე დღეს მხოლოდ ერთ ფერს წარმოადგენდა. თოვლმა ფეხი მოაქიდა და თეთრად გადაბნეტილია მთელი აღზარის მიდამო. თოვლმა ადამიანის სადამამინძროს გასტანა. მეორე დღეს, მ. მარტს, ხან სწვიმდა, ხან თოვლდა... და დღეს, 7-ს აპრილი კი მთელი შინები კახეთი თეთრი ნანტიანთა დაგარული. დღეს გამოშროს გადმოსავლენულ ცხენებს უტირდებოდათ გადმოსვლა, სამ თხის ადგილზედ წაშუქულია...

ბევრ სიკეთეს შორის, ერთის განსაკუთრებულს სიკეთეთადაც დაუჯილდობია ბუნებას ჩვენი კურთხეული კახეთი-ეს ვახლავთ რიყეხეების სიუხვე. იმ ეს ხეებები ამ თოვთ-კუპაიანობის დროს იცემა წყლებით, და მიდამოს ახდენს... გარდა ამისა სიღნაღსა და თლავს შუა მოგზაურობაც საშიში შეიქნა ამ ვნახად. ძნელად დახვეწეს ადამიანი თავს ჭერამსა, წინანდლის და მუკუხანის ხეებებსა...

წამილი ოჯახობითადას.

პროვინციის ცხოვრება არც თუ ისე უფერულია, როგორც ზოგიერთს ჰგონია. აქაც არის ხოლომე სხვა-და-სხვა ამბავი და მოვლენა, როგორც შემძარწუნებელი, ისე სისამოვნო. სისამოვნო მოვლენათ უნდა ჩაითვალოს თუნდა სკოლა-წიგნის საცავ-სამკითხველოების განხორბა, ხალხის მისწრაფება სწავლა-განათობისადონსხვა-და-სხვა სასარგებლო დაწესებულებათა აღორძინება, რითაც ასე დაწინაურებული დღეს მთელი გურია ჩვენი სამშობლოს სხვა კუთხეებთან შედარებით.

ფელატონი

„მისიბი ალგა, დედა!“
(სადაღამო სურათი)

სრული სამი თვე იქნება, რაც დათიკო სანაველიძეს სახლში ზეირიანად აღიარის გავლიდა. სრული სამი თვე იქნება, რაც ჩვეულებრივი მხიარულება აღიკვეთა და ეცვალა რაღაც მშუხარებისა და დარდის ფერი დელო. პატარა ოთხის წლის ნუცო-კი, რომლის გავწივებდა სიკოლა-კასასა და ხტუნა ელკობას წინად დასასრული არა ჰქონდა, დღეს ეს საზოგადო მშუხარება გადავიდა და სხვაგვით იმანვე ნების ნამაჯით დაიწყო ოთხებში სიარული და ხმა-დაბლა ჩუჩული. თუმცა ათასწი ერთხელ მინც თავდავიწყებებს ეძლეოდა და ბავშვის ბუნება წამოივლიდა ხოლომე, მაგრამ საკმარის იყო ამ დროს უფროსი, შედის წლის შლავის მოგონებინა დღედა ავად არის, რომ ხელდა გონს ჩავარდნილიყო და ისეთი სახის გამოთქმეც უნდა ეძლეოდა, ჰო, მარტო, სულ არ დამაიწყდა, რომ დედა ავად არისა.

დაღ, სამი თვე შესრულდა, რაც ელენე მძიმედ ავად იყო, იმი მძიმედ რომ ამ ხნის განმავლობაში ლოგინიდან თითქმის ფეხი არც კი გად-

საუბედროოდ, ბოლო დროს ავმა საქებებშიც არა ნაკლებ იჩინა თავი. თუმცა ეს ოთხი თუ ხუთი წელიწადი, რაც უნახავია მოისპო გურია-ში, მაგრამ კაცის კვლა თითქმის უფრო განხორდა. გერა იყო და ამ სახის კვირის წინად შიგ შუა ბაზარში პოლიციის დარაჯმა სიკოლა კოლანდარიშვილმა სულ უბრალოდ და უმოწყობად მოკლა ოზურგეთის მოქალაქე გერასიშვი ჯაყელი, რომელსაც აქაურ მცხოვრებთა შორის პატიოსანი და დასაბუთებული. მეორე უფრო შემადრწუნებელი ამბავი, რომელიც ვახუშტის უკვე იყო გამოკვეთებული, ბლოკინი-მდღლის პ. კულუჩაძის მიერ მოხუც მღვდლის ალექსი ჯაშის რევოლუციური დაჯიჯა, 17 მარტს მოხდა ს. ვანის-ქედელ დაჭირილი მღვდელი გარდაცვალა 22 მარტს, ორშაბათს. მკვლეული და პატიმარებული ოზურგეთის სატუსალოში. პატიმარდების ამხანაგია მოსკოლო შპისის გამოსაძიებელი. განსვენებული ჯაშს, როგორც ამბობენ, მეტად საყურადღებო ანდერძი აქვს უწყობისა და მერე თითონ წაუკითხავს, რადგანაც ეჭვი ჰქონია, ხომ არაფერი გამოსვლავა მამასახლისმა, რაც ვუთხარია. ამბობენ, თუ სასა მართლო ანდერძს რამე მნიშვნელობას მისცეს, ამას აუცილებლად რამდენიმე ასეთი გაუბეჭურება მოჰყვებოდა. კაც რომ ჯაშის მოკვლის საქმე, კულუჩაძის გარდა, ბევრს სხვა საც იმსვენებლებს. დაწერილობით ამ სიკოლის საქმის მსვლელობას შემდეგ შეუტყობინებენ მოთხვევით.

„ამას წინააღ-ბინი იბრია“ - ში სურდა სოფლის გემის უფარგისობა გურიაში... გემის ესანადელი უფარგისობა რა არის იმ უფარგისობასთან, რომელიც ვაგერეობა თა მიხედვით ახლო მომავალში აუ-

მოუღვამს, ათასში ერთხელ თუ წამოჯდებოდა ხოლომე. საწყალი დათიკო იმის მშუხარების საზღვარი არა ჰქონდა, ამ სამ თვეში ისე ჩამოხმა, მოეშვა და დაბერდა, რომ კაცი ევალტო-კი იცნობდა უწინდელ მხიარულს, მსყავივალს და ჯანმრთელ დათიკოს. ან-კი რა გასაკვირებელია: იმათი ცხოვრება ისე მშვიდად, თანხმობასა და სიყვარულში მიმდინარეობდა, რომ ვერც-კი წარმოადგინათ, თუ ოდესმე ასეთი არა სანატრელი სტუმარი მათაც ეგვეოდათ.

დათიკოს დღესაც ისევე ძლიერად და განუსაზღვრელად, თუ არ უფრო მეტად, უყვარდა თავისი ელენე, როგორც ამ რვა წლის წინად, როდესაც ჯერ ისევე უნივერსიტეტის უკანასკნელის კურსის სტუდენტმა, პირველად გამოუცხადა თვანმეტის წლის ელენეს: „მიყვარხარ და შენს მეტო არაფერ მინდაო“. ოპ, რა დრო იყო ის დრო! განა წარმოადგინდა, რომ იმისი ელენე, ასეთს დღეში ჩავარდებოდა და ასე მალე მიუხედავადებოდა სამარის პირს? რვა წელიწადი! ამ რვა წელიწადმა ხომ რვა დღესავით ჩიარა? ნუ თუ იმათი სიყვარული, იმათი კვებით რვა წელიწადზე მეტის ღირსი არ იყო?

ამ სახის თვის წინად ახალგაზდას, ჯანმრთელს ელენეს დღეს სიკოლა-ხლის ნიწან-წყალი აღარ ეტყობოდა. მართალია, ექიმები ანუკუშებდნენ-ფიქრი ნუ გაქვს, გამოპარუ-

ცილებლად გამეფებდა მთელ მხარის სოფლებში. საქმე ის არის, რომ მიხლომელ შიარობისგან აქ ქალაქი მოვიდა, მთელ ოზურგეთის მხარაში, გზათა ორს ზედამხედველის მაგიერ, მარტო ერთი უნდა იყოს და ჯამაგიერიც, სამის თუნხის მაგიერ, როგორც აქამდის იყო, ოცდახუთის მანეთის მეთი არ მიუტყობა. აქ ორი რამეა საცარი. ერთი ის, რომ აქამდის რასაც ორი ზედამხედველი ვერ სწავდებოდა, ის ერთმა უნდა შესარულოს ხოლომე და მეორეც ის, რომ შრომა-ჯაჟის მომატებისათვის ჯამაგიერი ჰქვდებოდას ამ ვაგერეობათ დაუმატებ კიდევ, რომ იმ ორ ზედამხედველს შორის, რომელიც უფრო მუყათი, პატრონისა და დამსახურებულა, იმას იხოხვენ და ვგონებთ, აშკარად წარმოადგენენ, თუ რა მიუღის ვაგერეობაში სოფლების გზებს.

ეს მესუთე წელიწადი, რაც აქაურ სამოქალაქო სასწავლებელთან ღარიბ მოსწავლეთა დამხმარებელი საზოგადოება არსებობს. „დამხმარებელ საზოგადოების“ დაარსებულანვე ბევრი ჩაუწყებელი ვიყავებოდა, რადგან ვიანთა, რომ ვაგერეობის მოსწავლეთა ცოტა მინც არის მუყუსუბექტებდათ ცხოვრება „საზოგადოება“ დახმარებთა, დადებდურად, საქმით სულ სხვა გამოვიდა. აქც, როგორც ბევრს სხვა სახელად კი დაწესებულებებში, ნათლი-მამ-ნათლი-დღობდა და პურ-მარლოს ძალამ თავისი ვაიტანა და დახმარებაში მსაკრიბებელ მოსწავლეთა აზაგიათარი დახმარება არ ეძლევათ მამონ, როდესაც შედარებით მათთან უფრო მდიდარ მოსწავლეთისათვის მზარუნველობა „სხენებელი საზოგადოება“. საყურადღებოა კიდევ, რომ სხენებელი „საზოგადოების“ გაგვობა, როცა დახმარება შეეხება საქმე, კრებხს ზუნად ახდენს ხოლომე, ასე რომ

ნდებო, მაგრამ ვანა თვითონ თვანლები არა ჰქონდა? ვანა ელენე არა ჰკრძობდა, რომ იმისი დღური დათიკოლია? ვანა დათიკო ვერა ჰხედავდა, რომ ელენეს ცალი ფეხი სამარეში ედგა?

— როგორა ხარ, ჩემო კარგო? ახალმა წამლმე ხომ გარა? — ჰკითხავდა ხოლომე თითქმის ყოველ დღე დათიკო სამს სათხვედ, როდესაც სამსახურიდან ჰპრუნდებოდა.

— არა მიშავს რა, თითქმის დღეს უკეთადა ვარ! — ანუკუშებდა ფერ მიხილილი ელენე და თან თანაგრძობით თვალბებს შეანათებდა. ამ თვალბების დანახავზედ დათიკოს ცქცქელი მიადგებდა ხოლომე და ქვითისაც მოჰყვებოდა, ოთხის წლის ცქიროლა და ცქეტი ნუცა რომ არ გამოგარდნილიყო ოთახიდან და ტიტინ არ დაეწყე.

— მამა მოსულა! — და ამ სიტყვებთან ერთად ზედ შეხატებოდა ხოლომე — ეკოლა, შვილო, მამას. — ეუნებებოდა გახარებული ელენე.

— მამა, მალთალია, ლო ტიკინს აღარ მომიტამ, სიღვამე მითხლა ახლად მოკრატანსო, მალთალია აღარ მომიტამ? — აღარ მოკრატანს მაშ! — ჩაერეოდა დაბარაკუნდ შემოსწრებული შლავი, რომ გატყვებ იმ დღეს რომ ტიკინი მოკრატანა? — ია, შე ცუტქო, შენა, კიდევ გატყვებ თუ ვერა, აღარ მოკრატან.

ღარიბი მოსწავლენი ვერ შეიტყობენ ხოლომე, ამ სტრუქონების დამწერა არა ერთი და ორი მაგალითი ვცო, რომ ღარიბ მოსწავლეთი სხივების მიცემა უნდოდათ და ყოველთვის გამოეპარათ „საზოგადოების“ კრება.

მანათი

დაბატ სოფელი
(მწერელი ამბები)

სოფ. საზარაგო. კვირას, 22 მარტს, თითქმის მთელი საგარეჯოს გლეხები, შეიარაღებულნი ოათიფებით, შეიკრინენ სოფლის ბაზარში. აქედან წამოძვარეს მამასახლისი და წვილენე სოფლის ბოლოსკენ. ეყვროს სახეზე და მთელ იმათ მოძირობაში გაბედულება იხატებოდა, — ეტყობოდათ, რომ დიდი ხნის გადაწყვეტილი საქმე უნდა აესრულებინათ. მართლაც რომ გლეხებს დიდი ხანია გარდაწყვეტილი ჰქონდათ ზოგიერთი თავიანთ მოძმის თავებელი საქციელი აელაგებით. საერთო საზოგადო მიწით ამ სოფლის ყველა კლემსა ერთნაირად უნდა ისარგებლოს. მაგრამ ზოგიერთი ვეგბეობინ ამ კანონს არ დაემორჩილა და დაიწყო შემოღობვა სოფლის ბოლოში იმ ადგილებთან, რომლებიც მოწონა, ამისთანაი ბევრი გამაჩნდნენ. ამ საქციელს ის ჰქონდა საფუძვლად, რომ ეს ადგილები ბოლოს იმთა დარჩენიდათ. გლეხებმა ეს არ მოუწონეს და პირდაპირ წინადადება მისცეს აეშლანათ ღობეები, რომ ყველას ერთნაირად ესარგებლა საზოგადო მიწით და არა მარტო თათო-ოროლთა კურთხევის. თითქმის მთელი სამი-ოთხი წელიწადი ამას უმეორებდა საზოგადოება ამათ, მაგრამ ისინი

— მე ლოდის ვაგეტებ, აი სილვამ დაადგა დილის ფეხი და გატება. — ტყუელი, დედა ამ მომიკვებდა, ტყუელია, თითონ გატება, მამა, და ნუღა უყლი.

— ნუ მიყლის ლა! აი მე და დედა წვალით ხვალა და უფრო კალეს ვიყლით. ხო მოლტები დედა ხვალა.

— ჰო, მოკრჩები, შვილო, მოეჩრები.

გერ ბეირიანად არც-კი გათენებულიყო აღდგომის შებათი, რომ მთელი ქალაქი მოძირობაში მოვიდა. ხალხი განჭარბებული მიეშურებოდა ზოგი ეტლით, ზოგი ფეხით, რომ დროით ეყდა საროვავე და საზოგადო მომზადებულყო ამ ბედნიერის დღისათვის. ყველას, მიღარდა და ღარიბს, წარჩირებულსა და უკანასკნელ მღვას, რაღაც სიამოვნებისა და ბედნიერების ღიმი უქრდა ტუჩებზედ, ყველა ჰკრძამდა ზეარინდელის დღის დიად მნიშვნელობას და განსეტყებულნი და სულიერად განწყობილი ელდად ამ დღეს. საზოგადო ბედნიერებას ამინდელი ხელს უწყობდა ორისა და თუ სამის კვირის განმავლობაში შუღლ-შეკრულობა ცამ თითქმის განგებ დღეს გათაყარა შვილ ღრულებში და თავისის მნათობის ძლიერი სხივები უხვად მოჰგინა დედა-მიწას. კიდევ სოფლის სიამოვნებითა და სინა-

სურალებს არ აქედენენ ბოლოს ცოტა არ იყოს გლეხები მიუყუნდნენ და თითქმის მიანებეს კიდევ თავი. მაგრამ ერთმა შემთხვევამ გამოიწვია ზღა იგებს გლეხები. გამარბნილი სხეთი გლეხების მოკეთენი, რომელთაც ყველა ეს აცნობეს დაწერილობით სახელმწიფო ქონებაზე აგენტს. მარტის შუა რიცხვებში მოვიდა აგენტები და გამოუცხადა საზოგადოებას, რომ საზოგადო-სახაზირა ადგილის შემოღობვის უფლება არავინ აქვს, რადგან ლოდის ეს კრძო საკუთრება არ არის, არამედ საზოგადოებისათვის არის მიცემული და ამიტომ ყველამ ამ ადგილით ერთნაირად უნდა ისარგებლოს. ამასთან დაუხვტა, რომ თუმცა ეს ადგილები თქვენ მიზომილი გაქვთ ნადვლად, შეიძლება თქვენთვის საჭირო არ იყოს, მაშინ კერძო კაცი გარდაცემთ და ცალკე იჯარას დაუდებო, ასე მოუფა შემოღობილ ადგილებს, თუ ექვსი დღის განმავლობაში ლოგებებს არ აპყროთ. ამ გვარად გლეხები მისე ხელიდან ეცლებოდათ და ჰხდებოდა კერძო საკუთრებად, თუმცა-კი ვაგერეობისად ადგილით სარგებლობის ისევე ძველებზე უნდა ექლიათ. ასე ბევრი საზოგადო-სახაზირა მიწა საგარეჯოში გადავიდა საიჯაროდ. რომელიმე კერძო კაცი სარგებლობდა საზოგადო-სახაზირა ადგილით რამდენსამე წელიწადს, შემდეგ უცხადებდა აგენტს, რომ ეს მიწა საკუთრებას არ შეუდგენს გლეხებისათვის და საიჯაროდ გახადეთა. ეს მიწა ცალკეობდა გლეხებს ხელთმად და საიჯარო ხდებოდა და მიწას ცალკე გადასახად ედებოდა, გლეხებს კი ამით ხარჯი უმეტირდებოდათ, მხოლოდ მიწას ჰქვდა გადასახად. აი ამან გამოიწვია საგარეჯოს გლეხების მოძირობა სოფლის ბოლოსკენ. გლეხები იმითი არ დაკმაყოფილდნენ, რომ ლობებში აშლეს, შეაკრავს ღობის

რულით ავსებდა აქა-იქ ადრევედ გამოთქვანი ყვაილი და ზეირის ძილისათვის გამოვიტებულ ფრთოსანთა დაუსრულებელი გვილი-ხილი.

დღეს დათიკოს სახლშიაც არა ჩვეულებრივი მხიარულება და სიამოვნება იყო: ელენე იმდენად კარგად ჰკრძამდა თავს, რომ მისამსახურე ქალს ტანისამოსი მოაჩვენა, ჩაიცვა და ლოგინში წამოაჯდა. შემდეგ თავისი ტახტი ფანჯარასთან დადებენა და, რა დანახვა განწყვილდოდა ცო და ხალხის კოკრთი შემოსილი ხეები, გული ნეტარებით აგვსო სულ დააიწყდა დარდიც ავადყოფნობა. ვიშ, რა ვახავს ულია... განა ასეთ ვახავსულს მკვდრის გაცოტებება და ფეხზედ წამოყენება კი არ შეუძლებელია?

ფანჯარა ბაღს დაესტკიროდა, სადაც ამ დროს სამსკმეწილის, — ორს ქალსა და ერთს ვეს, მოკეთა თავი და ხაზარა-კასკით დაბობდა და ერთმანეთს დასდევდა. ელენე ხედავდა ამ სურათს და იმითანვე ერთად თვითონაც ხარობდა. განა თხოუთმე-თვქმსტეტი წლის ისიც ასეთ ნეტარებას არ ეძლეოდა? განა ელენესაც, როგორც აგერ იმ ღურჯ კანაში გამოიყვებოდა გოგონას, ქვეყანა ვარდით მოფენილი მოდინდა და სიკოცხლე დაუსრულებელი ნეტარება არ ეგონა? ოპ, რამდენიერთი იყო მაშინ და მერც, როდესაც დათიკოს შებ-

მასალა და ცეცხლის მისცეს. მეორე-
დაც აპირებენ წასვლას, რომ დანარ-
ჩენ შემოღობილ ადგილებსაც შემო-
დავალონ ლობებში. ამ ადგილებში
დაპატრონებულნი წავიდნენ სპირო-
ლივად. რთი გადაწყვეტა იმათი
ჩივილი, მალე შევიტყობთ.

ელისაბედი შვილი

უცხოეთი

საზრუნავი. როგორც მკითხველ-
ებმა უკვე უწყიათ, იმ სამხედრო
სამხარულში, რომელშიც ესტრეგა-
ზის საქმე გახარია, სამხარულში მის-
ცა ზოლა და ვაზ. „Aurore“-ს რე-
დაქტორი. ზოლა და „Aurore“-ს
რედაქტორმა ამის წინა დ მიიღეს სა-
სამართლოსაგან უწყება, რომელშიაც
ნათქვამია: „1, გაზეთი „Aurore“-ს
რედაქტორის იმის ბრალი ედება, რომ
მან თავის გაზეთში 1898 წელს,
13 იანვარს, რესპუბლიკის პრე-
ზიდენტის ფელიქს-ფორისადმი მი-
მართულ და ემილ ზოლას მიერ
პირადად წერილობით მოათავსა შე-
დგე ადგილი: სამხედრო სამხარულ-
შიც სხვათა ბრძანებით გაიმართლა
ესტრეგაზი და ამით ვადაუხეია სიმა-
როლეს და ქვეშაირებს. ამ სიტ-
ყვებით ჩირქი უცხება სამხედრო სა-
სამართლოს, რომელშიაც ესტრე-
გაზის საქმე გახარია. 2, ემილ
ზოლას იმის ბრალი ედება,
რომ მან მონაწილეობა მიიღო ამ
დანაშაულობაში, რადგანაც გადასცა
გაზეთი „Aurore“-ს რედაქტორს
ისეთი წერილი, რომელშიაც ზემოდ
მოყვანილი სიტყვებია მოთავსებულ-
ია. ზოლაში და გაზეთი „Aurore“-ს
რედაქტორმა ამ უწყების მიღებისა-
თანვე გადასცეს ფერსალის სახელმ-
წიფო ბრალდებულს წერილი, რომ-
ელშიაც ვახსენებდეს, რომ იმ ადგი-

ლებს, რომელიც უწყებაში მოყვ-
ნილი დიდი კავშირი აქვთ წერილის
დანარჩენ ადგილებთანაო, ამიტომ
ნება მოგვეცით, რომ მთელი წერი-
ლის სიმაართე დავატყუოთ და
ავრთვე ნება მიეცით იმ სასამართ-
ლოს, რომელიც ჩვენ საქმეს გაიარ-
ჩეს, განიხილოს ყველა ის საბუთის
ქაღალდი, რომელიც წინა დ არ გან-
ხილულა და რომელიც გაზეთი „Sie-
cie“-ში გამოაქვეყნაო. ამ საქმისათ-
ვის ზოლა და ვაზ. „Aurore“-ს
რედაქტორმა სხივები სასამართლოს,
რომ 128 მოწმე დაიბარეთო, რომ-
ელთა შორის დასახლებულია გერ-
მანის საელჩოს საბუთს წვერი ფან-
ბიულივო, გერმანიის სამხედრო აგე-
ნტად ნაყოფი შვარცკოპენი და
იტალიის სამხედრო აგენტად ნაყო-
ფი პანიკარდი და მრავალი სხვა.

**ისპანია და ზემოთაშუალო უბნ-
ებში.** ანერკის გაზეთები იუწყები-
ან, რომ იმ წაშლ, რა წამსაც ისპა-
ნიისა და ამერიკის შერთეულ შტა-
ტებს შორის ომი იქნება გამოცხა-
დებული, კაბიტანი სამორანი 15
სახმედრო ხომალდით კვიეტრადან
პავანისკენ გაემართება. მეორე
ესკადრა პორტო რიკოში წყავ, ხო-
ლო მესამე—ფლორიდეს კუნძულების
ლატეში. იმავე გაზეთების სიტ-
ყვით, ამ უბან დატლანტიკში 100
ათასი ჯარის კაცია, რომელთაც ომის
გამოცხადების პირველსავე დღეს გე-
მებით კუბაში გადაიყვანენო.

ნაგებია

სასადაგამოდ ერთს სახელში სტუმ-
რებს მოაკრებს თავი. იქვე დაქსრო
ჩვენი შესახებ მოკრფილად არტა-
ლასა. ამ უბან არტლას არსად იყო,
მადგა გოჭი და სხლი გაჭყვა.

ვდა და იმანთან ერთად ჩაება ცხოვ-
რების უღელსაში ოპ, რაიდენი ნეტა-
რი დღე გაატარა თავის დათიკოს-
ში და გამო ადრე, ესე უღროდ-კი
უნდა გაეყოფთოვოს ამ წუთი წო-
ფელს...
— დედა, ჰა დედა!—ნუცის სიტ-
ყვებმა გამოარკვია და გამოახიზლა
განწყობილ დღეთა ბურანში. წარსუ-
ლი გულზე—დედა, შვილ ბერე წი-
ფელ კვლავ მომცემ?
— რასაკვირველია, შვილო, ბერე
კვერცხებს მოგცემ—და ამ სიტყვებ-
თან ერთად ტახტზედ შემოისცა და
მხურვალედ კოცნა! დღეწყო ვარდი-
თი გადაშლილს ნუცას.
— დედა, ძალიან მშავალი კველ-
ხი მომიეცე, ლო სალვას სუ დაუმ-
ტვლიო კვერცხები.
— ჰო, შვილო, კარგი, კარგი...
— დედა!—მიპაპრთა ამ დროს
დედას ახალ ხალაში გამოწყობილ
და შალვაშიც; დღეს ევლოვიაზედ
მიშასთან ერთად წავალ, ჩვენ სტე-
ფანეს წავიყვანთ.
— უნებნ ხელი წავლო შალვას
და ახლო მიიზღა და საკოცნელად.
— მეც მინდა ელოვია, მეც წა-
ვალ, დედა და თან თავისი ფურთუ-
შა ხელში დღეს თანაში ჩასკიდა
და თავისკენ ვაიწია, თითქოს უნ-
დალო ვთქვა, მაგას ნ უკოცნი, მე
მაკოცნო.
— შენ პატარა ხარ, ხალხი გავ-
ტანს, დინჯალ და ამაყად მიუგო

შალვამ, თითქოს თვითონ შვილის
წლისა-კი არა, ოც-და-ხუთის და ოც-
და-ექვსის წლის ვაჟიკაცი ყოფილი-
ყო.
— იი, პატალა ლოდისა ვალ, აი
სემომხედ, ლამოდენა ვალი დედა,
ხომ წამიყვან მეცა? მე და სენ
ერთად წავიდეთ, სალვა და მამა
ელთად. ჰო, დედა?
— არა, შვილო, მე კი ვერ წა-
მიავლ და მამა წავიყვანთ ევ-
ლოვიაზედ. დღეს კარგი ამინ-
დობა ფინტონში ჩავსახით და წავი-
ყვანთ.
— ოო, სენი წილიმე! ფიტონი,
ტლუ... ფეხზედ წამოდგა ნუცა და
ვითომდა მეფიტიონს გააჯავრა, შე-
მდედ გახარებული ტახტიდან გად-
მოხტა და, თუმცა დედა კიდეც, მაგ-
რამ ისე იყო გატაცებული ფიტონ-
ისა და ევლოვიის მოლონებით, რომ
ტრილის ნაკვალად, ცალფეხზედ და-
იწყო ოთახში ხტუნვა და ხმა მალა
ძაბილი „ფაიტონი, ევლოვია“!
— აგერ მგონი მამაც მოღის,
— დაიძახა შალვამ როცა ფეხის ხმა შე-
მოესმა წინა ოთახიდან.
— მამა, ცემი მამა, — მივარდა
ნუცა კარებში დათიკოს, რომელსაც
ხელში რაღაც გამოკრული ეჭირა,
მამა ელოვიაზედ ფიტონით წავი-
ყვან მე და სალვას, ხომ წავიყვან,
მამა?
— ჰო, შვილო, მიუგო დათიკომ
და დაკოცნა ბავშვი. შემდეგ დღენე-

— უსწავლოა, უსწრეს: ცოტა
ჭკაოვ მოსწია, ჩვენ გავუყრს ბურ-
კაის ხორციო.
— შეიძლება გუყვარდეთ, მაგრამ
ისე-ე არა, როგორც მყო, უპასუხა.

შურნალ-გაზეთებიდან

(ამერიკელი ამბები)
ლონდონის ერთმა ტელეგრაფის ქარ-
ხანამ შარშან ბუმბერაზი კვერტი გაყავა
თორმე შუალაღიდან. ასეთი კვერცხის
გაყვება შეყოფილი ჰქონდა ერთის შემდეგ
ბულის კაცისაგან. კვერტი თითქმის სამის
მეტრის სიგრძე იყო თურმე და გარის ზომა
კი 5 1/2 მეტრი ექნებოდა. ამ მიღების
კაცს იმდრო შეეკეთა ასეთის ზომის კვე-
რტი, რომ თვისის საკოლოსათვის საქო-
ნარული საჩუქრად ვაგზავნა; ვაგზავნა კი-
დეც, სახე სხვა-დასხვა ოქროს ნივთებითა
და თვალმარგალიტით. მარტო კვერცხის
გაყვებასთან თუმანი დადა თურმე.

ათინის უნივერსიტეტის სტუდენტობის
მიმხრობისა და ჟურნალ-გაზეთობის წყა-
ლობით, აინაზა მთავრობას დუდგენია,
ფული შეკრებით და გულსდარი ძველი
აუფეთია.

1 აპრილს (ახლის სტილისს) თავადმა
ბისმარკმა, გერმანიის კანცლერად ყოფილმა,
გარდაიხადა თურმე დღესათელი თავისის
დაბადებისა თვისის მამოლოდელთა შორის. ამ
უბან თავად ბისმარკი 83 წლისა, მუხ-
ლუმში აღარავითარი სიმბავით და ძალა არა
აქვს და საფარმელით დაჰყვით. ამ ოდენვე
დღეებულს კაც უწოდ დიდ-ძალი მოლო-
ცივის წერილები, ბარათები და საჩუქრები
მოვიდა თურმე. მათ შორის იყო თვით გე-
რმანიის იმპერატორის საქონის ხელთი
დაწერილი წერილი, რომელსაც დათვლილი
ჭმინდა ოქროს თავიანი ჯიბის, გაყვებულ-
ილი ფრიანის ლიდს ჯიბის ნიშნისამარა.
იმდენი ყველად მოვიდა თურმე მსოფ-
იანს თავად საჩუქრად, რომ მთელი მისი
სახალხე აიხსა.

იორაშის მოთმბა

(ადაფელური)
„დასუ, ჩვენი ჭაღაქა
რა რავად გამოგვადობა,
და სასიმომონო ჰანგი ისმოდამ ამ და-
დასიმომონო ჰარის რეგეში. აქამ-
დის მიყვებულნი და მირუმებულნი
ქალაქი, თითქოს ამ ხმის ელოდითაო
ერთბაზედ შეიძრა, შემოშეშნა და
წყლი მივიპრთა. უთავივება ცეცხ-
ლის აღმა ჯერ აქამე ამოჰყო თავი
და შემდეგ მთელი ქალაქი წითლად
შეღება. უმთავრო, ვარსკვლავებით
მოქედილი ცილიმითი დაჰყვებუ-
და ქვეყანას და იმის სიხარულით
თვითონაც მხარობდა. დიდი, პატა-
რა ნეტარების მიეცა. ამ უბან ყვე-
ლამ დაიფიცა თავისი წარსული და
მიმავალი და მხოლოდ ამ ერთს წუ-
ბდა. სიმელოდის, ბიროტება და
გაუტანლობა აღარავის გუდს
აღარ ამოძრავებდა: ყველანი მა-
ლოდს, ზეციურნი სიყვარულმა გა-
იტლავა. „ჰრისტე აღდგა!“ ეუბნე-
ბოდა მოყვარე—მოყვარეს და მტე-
რი მტერს და ყველასაგან ერთი,
მხოლოდ ერთი პასუხი ისმოდა:
„ქვეშაირად აღდგა!“
— ამ წითელ კველს დღეს მიე-
ცება და ვაკოცებ,—ეტრეტრეტებად
გახარებული ნუცა ლიტონიდან
მიმავალ მამასა და არა ნაკლებ გა-
ხარებულ შალვას.
— მე კიდევ შინ რომ მივალ, ამ
ანთებულ სანთების ხატის წინ რევა-
კიავ—მიუგო შალვამ.
— მამა, სენ ლოლას იზამ?—დაე-
კითხა ახლა მამას, მაგრამ პასუხს

კერავის ვინბო, ვერ მინობენ
განტკობით აქალაქა!
ნიქილანის ქალაქის
ვერ შეგებდა სხმა ერთისა,
ნეტა რა დამართანია,
რასევე ჰრისსაკენ დღერისა?!.
თათო თავისის ოდენს
თავზედ ჰხარავო კაღათა,
ოჯანს დაქვედლებია,
თავს რად იგვეყნა ძალაო!..
რად უკავივება ჰხარავს,
ჩანსავ პრასას, რგოს, ჰქნს,
შეიგე დაუბუნება
ნიტს—აფეთის და შეყვრისა.
დაქვეთ თათი ბაღის და,
ქმართან, შეიბათან გაურადენი,
დასდგენ უცხო კაცებს,
ორთე მსრავ მავლავ-გურადენი.
უფრო კაცს ნეტა ჰქალანს,
ჩანსავ პრასას, რგოს, ჰქნს,
შეიგე დაუბუნება
ნიტს—აფეთის და შეყვრისა.
კიდევ მადლობა დღერისს,
ქვეთ მხოლოდ ორი ხელაო..
ათასი რომ ჰქმინათაო,
ათასი აიგვეყნებენ,
ქმარ-შეიბანს სინდრავლს დაქვედენენ
ოჯანს დასაქვედლებენ.
ქვა კვეთა, რა სინდრავლაო,
მეტა რად იქნება,
ამხელე დადაც განსა
ჭვექანს გათრეყნა?!.
*
გატა ჰქალს გზას ვერ შეშნის,
მოკავსუელი, დათრეული,
სიყუველა ენა ამისა,
არსად სინას ქართული;
სხვა რეგელის, მადეთის საღსს
ჩანსავ მრავალს მრავალს,
ჩვენს თავად ანსარეს-კი
გვედასსად მოჭკავა თვალსა.
ორთადე-კი განსუ
ხმად ხანჯლით სასდაგზად,
ნეტავ არ შექნას,
ეული მთლად გამაბრზად.
სულ უკვლა არეწყოდა,
არ ამოგაყენენ თავსა,
მარტო ას გველოდა

ბუერი ახრის თიქვა ამის შესახებ,
თუ როგორ უნდა თანგრძნობადეს
HOMIAT-ი ქართულად, მაგრამ აქამოდ
ნატრ კრთი სხრა გარდაწყვეტილი არ გა-
მართლებს. სხვათა შორის, გაცხ.
„აიკრისი“ მე-64 წმ ში ზანი აიკობ
გოკცაშვილი ამბობს, რომ „როდესაც
წავაი შევადანე ქვეით ვქნას დადის
სისწრაფით, ამ მოკვლავის ქართლში
თითქმის პატარა ბავშვიც კი ემსახურა
სხრადდასა“ და რადგან „ჩანსრადეა“
ქართული სიტყვა, ამიტომ „BOI-O-

ბუერი ახრის თიქვა ამის შესახებ,
თუ როგორ უნდა თანგრძნობადეს
HOMIAT-ი ქართულად, მაგრამ აქამოდ
ნატრ კრთი სხრა გარდაწყვეტილი არ გა-
მართლებს. სხვათა შორის, გაცხ.
„აიკრისი“ მე-64 წმ ში ზანი აიკობ
გოკცაშვილი ამბობს, რომ „როდესაც
წავაი შევადანე ქვეით ვქნას დადის
სისწრაფით, ამ მოკვლავის ქართლში
თითქმის პატარა ბავშვიც კი ემსახურა
სხრადდასა“ და რადგან „ჩანსრადეა“
ქართული სიტყვა, ამიტომ „BOI-O-

ბუერი ახრის თიქვა ამის შესახებ,
თუ როგორ უნდა თანგრძნობადეს
HOMIAT-ი ქართულად, მაგრამ აქამოდ
ნატრ კრთი სხრა გარდაწყვეტილი არ გა-
მართლებს. სხვათა შორის, გაცხ.
„აიკრისი“ მე-64 წმ ში ზანი აიკობ
გოკცაშვილი ამბობს, რომ „როდესაც
წავაი შევადანე ქვეით ვქნას დადის
სისწრაფით, ამ მოკვლავის ქართლში
თითქმის პატარა ბავშვიც კი ემსახურა
სხრადდასა“ და რადგან „ჩანსრადეა“
ქართული სიტყვა, ამიტომ „BOI-O-

